

THE TOPICALITY AND PERSPECTIVES OF AN «ANDRAGOG» PROFESSION IN UKRAINE

Tymchuk Lyudmila, Doctor of Science (Pedagogic), Associate Professor, Professor Department of Pedagogy and Social Work, Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University, 14 Rivnenska Str., 58004 Chernivtsi, Ukraine, l.tymchuk@chnu.edu.ua

The article shows the problem of the academism and professionalism of adult education in Ukraine. It was stated that there is no official andragog profession in Ukraine i.e. an expert in adult education; there is no professional training for them. A brief analysis of international experience in the training of relevant specialists has been conducted. The research project is presented by scientists from Ukraine and Germany. The aim of the project is: to create an integrated concept of specialization «Adult Education and Postgraduate Education». The project involves the organization of university training andragogs at the level of specialization in the structure of any specialty type «person-person». The purpose and tasks of the educational program of training specialists for adult education, introduced in the educational process of higher educational institutions, was studied. The general purpose of the program is to provide the professional training of the andragogy, a specialist who is professionally engaged in the organization of adult education; advises how effectively use its internal resources to solve actual (life and professional) problems; this person is a co-author of an individual training program, performs various social roles; works with adults in various areas of formal, informal and informal education. The educational program is developed taking into account modern ideas in the field of education philosophy, andragogy, theoretical and methodological approaches and the actual directions of adult education organization, provisions of new normative and legal acts in the field of continuous education and taking into account the specifics of designing adult education. The evaluation of the experimental work importance on training specialists for the specified specialization for further education and professionalization of adult education in Ukraine and the official introduction of the Andragog profession have been suggested.

Key words: adult education; andragog vocational training; andragogy; specialization.

Стаття надійшла до редакції 19.10.2017

Прийнято до друку 23.11.2017

УДК 373.2.011.3-051:159.937

Наталія Голота

ORCID iD 0000-0003-3748-753X

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки та психології,
Київський університет імені Бориса Грінченка,
бул. І. Шамо, 18/2, 02154 Київ, Україна,
n.holota@kubg.edu.ua

ОСОБЛИВОСТІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ФОРМУВАННЯ ПРОСТОРОВО–ЧАСОВИХ УЯВЛЕНЬ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

В процесі традиційної підготовки в умовах вищого навчального закладу майбутні вихователі набувають певний обсяг як теоретичних, так і методичних знань про розвиток, навчання й виховання дітей дошкільного віку в різних видах діяльності, в тому числі щодо формування просторово-часових уявлень. Сучасна дошкільна освіта потребує вихователя, здатного швидко адаптуватися до освітніх інновацій, добирати зміст і технології формування просторово-часових уявлень дітей відповідно до їх індивідуальної траєкторії розвитку.

Ключові слова: діти дошкільного віку; підготовка вихователя; просторово-часові уявлення.

Вступ. Пізнання дитиною простору й часу впливає на всі сфери взаємодії дитини дошкільного віку з дійсністю, забезпечує її успіх в освоєнні навколишнього світу, в оволодінні різними видами діяль-

ності, розвитку соціальної адаптації. У психологічних дослідженнях (І. Бех, В. Мухіна, О. Кононко та інші) дошкільний вік розглядається як період становлення особистості, закладання її ціннісного

фундаменту, формування первинних світоглядних уявлень: розвивається розуміння довкілля, ставлення до нього, усвідомлення свого місця в ньому. Значення просторово-часових уявлень для розвитку та становлення світоглядних особливостей дітей дошкільного віку є визначальним.

Водночас дослідження психологів свідчать, що категорії «простір» і «час» є найбільш складними для розуміння та сприймання дітьми дошкільного віку. Формування просторово-часових уявлень – тривалий і складний процес, який потребує від дорослого володіння відповідними технологіями створення спеціальних освітніх умов, тому що дітям самостійно опанувати визначенням просторово-часових характеристик предметів та об'єктів навколишнього досить важко.

Таким чином, визначаючи важливість формування просторово-часових уявлень у дітей дошкільного віку, не можна не визнати необхідність ґрунтовної підготовки вихователів до здійснення цієї роботи в умовах дошкільних навчальних закладів.

Ряд досліджень присвячено різним аспектам професійної підготовки фахівців дошкільного профілю (Л. Артемова, І. Бех, Г. Беленька, О. Богиніч, А. Богуш, Н. Гавриш, Г. Грама, Н. Грама, Н. Денисенко, Е. Карпова, В. Кузь, Н. Лисенко, І. Луценко, М. Машовець та ін.). Однак аналіз наукових та методичних джерел засвідчує, що проблема формування просторово-часових уявлень у дітей дошкільного віку в практиці дошкільної освіти загалом обмежена формуванням елементарних природничо-математичних та художньо-образних уявлень, а проблема підготовки вихователів до здійснення цієї діяльності не знайшла належного теоретичного та практичного висвітлення, відповідного навчально-методичного забезпечення.

Мета статті – розкрити особливості фахової підготовки вихователів дошкільних навчальних закладів до формування просторово-часових уявлень дітей в умовах дошкільного навчального закладу в контексті нових освітніх технологій.

Особливості фахової підготовки вихователів до формування просторово-часових уявлень дітей дошкільного віку. Підґрунтям теоретико-світоглядних засад фахової підготовки вихователя до формування просторово-часових уявлень дітей дошкільного віку є науково-прикладне володіння характеристиками й властивостями цих категорій, усвідомлення і розуміння їх значення для всебічного розвитку дитини, фахова готовність до поетапного формування просторово-часових уявлень у дітей різних вікових груп, роз'яснення дітям особливостей відображення простору й часу у природних і соціальних явищах та відповідних поняттях, розкриття специфіки їхнього змісту, уточнення їх сутності та прояву в процесі практичної діяльності дошкільників.

Діяльність дошкільних навчальних закладів є багатоаспектною, тому підготовка вихователів має

бути відповідною. Слід виходити також з того, що важливо не тільки передати дітям певні знання, уміння й навички, але й забезпечити високий сенсорно-моторний розвиток та формування пізнавальної активності зростаючої особистості.

Сучасний стан розвитку суспільства, динамічність повсякденного життя, виробничих процесів вимагає від людини вчитися цінувати час з перших років життя, діяти згідно з ним, по новому усвідомлювати своє місце та роль у навколишньому світі, засвоювати нові простори життєдіяльності. Такий підхід має бути відображений у науково-методичних матеріалах підготовки студентів з психологопедагогічних дисциплін та фахових методик.

В цьому аспекті велике значення має методична складова підготовки студентів: поєднання теорії з практикою, знань з уміннями, просторової й часової компоненти.

Слід відзначити, що всі методики дошкільної освіти є двоскладовими, тобто такими, що містять теорію (література, мова, природа, мистецтво та ін.) та методику (технології оволодіння змістом та формування відповідних умінь, навичок і здатностей дітей дошкільного віку різних вікових груп).

Набуті студентами професійні компетентності та фахові компетенції є тим інструментарієм, який дозволить вихователю здійснювати формування просторово-часових уявлень дітей в умовах дошкільних навчальних закладів. Однак є дуже важливим, щоб набуті знання студентів трансформувалися у професійну готовність творчо використовувати інноваційні технології формування просторово-часової свідомості та уявлень дітей в освітній діяльності дошкільних навчальних закладів.

Вивчивши зміст чинних програм та нормативних документів підготовки вихователів, можна констатувати, що питання підготовки вихователів до повноцінного забезпечення діяльності з формування у дітей просторово-часових уявлень у різних видах діяльності в умовах дошкільного навчального закладу висвітлені досить частково, не системно, в контексті інших завдань освіти та виховання дітей дошкільного віку.

Водночас, зміст навчальних дисциплін, що входять до циклу фахової підготовки випускника вищого навчального закладу за напрямом підготовки «Дошкільна освіта» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», має значні потенційні можливості щодо підготовки вихователів до формування просторово-часових уявлень дітей дошкільного віку. Використання цього потенціалу розширить професійно-фахову підготовку студентів у контексті вимог, що ставляться до підготовки нової генерації педагогів, здатних закласти фундамент всебічного формування особистості дитини в початковій ланці загальної середньої освіти.

Відтак, професійна підготовка вихователів щодо формування у дітей просторово-часових уявлень потребує конструктивних змін у її змісті, а саме роз-

ширення та збагачення її змісту в контексті означеної проблеми.

Особливість педагогічної діяльності вихователя, спрямованої на всебічне ознайомлення дітей дошкільного віку з простором та часом, формування їх просторово-часових уявлень, полягає в прямій залежності від наявних знань майбутнього педагога про ці категорії, особливості ознайомлення дітей з ними та вибору технологій формування означених уявлень у дітей різних вікових груп.

При визначенні змісту підготовки вихователя до формування просторово-часових уявлень у дітей дошкільного віку, ми виходимо з того, які завдання він повинен вирішувати в процесі професійної діяльності, спираємося на її специфіку. Таким чином, зміст підготовки вихователя має включати такі складові: система якостей особистості майбутнього фахівця; сукупність мотивів, цінностей і цілей професійної діяльності; комплекс професійно-педагогічних знань і психолого-педагогічних умінь та навичок, наявність рефлексивної позиції у відношенні до себе та до своєї професійної діяльності.

Таким чином постає необхідність наповнити зміст підготовки вихователів знаннями про простір і час як невід'ємні й найзагальніші характеристики буття та формотворних категорій (соціальний простір та соціальний час, освітній простір та інше), визначальне значення просторово-часових уявлень у житті людини; складність і своєрідність процесу освоєння дітьми дошкільного віку простору і часу, особливостей їх просторових і часових самовідчуттів та опанування студентами змістом, формами, методами, предметними технологіями формування просторово-часових уявлень у дітей різних вікових груп в освітньому процесі дошкільного навчального закладу. Під змістом підготовки вихователя до формування просторово-часових уявлень дітей дошкільного віку ми розуміємо: засвоєння студентами понять про категорії буття, про формотворчі категорії, освоєння та перетворення просторово-часових категорій у власному бутті, розуміння психологічних особливостей засвоєння просторово-часових уявлень дітьми дошкільного віку.

Особливе місце слід приділити саме методичній підготовці вихователя. Традиційна методична система підготовки вихователя передбачає підвищення якості професійного рівня вихователя за допомогою здобуття певних знань про методики, технології виховання, навчання та розвитку дітей та відтворення у своїй професійній діяльності.

В процесі традиційної підготовки в умовах вищого навчального закладу майбутні вихователі набувають певний обсяг як теоретичних, так і методичних знань щодо розвитку, навчання й виховання дітей дошкільного віку в різних галузях діяльності, в тому числі щодо формування просторово-часових уявлень, які потім успішно використовують у професійній діяльності. Однак в сучасних умовах інформаційно насиченого простору життєдіяльності

суспільства, появи нових галузей знань, прискоренні розвитку самої дитини цього недостатньо: традиційні методичні підходи до виховання й навчання дітей дошкільного віку не зможуть забезпечити цілісність уявлень дітей про простір та час та ефективність їх формування у різних видах діяльності. Також слід враховувати наступність у роботі суміжних ланок освіти: дитина дошкільного віку в певний час стає школярем. Останніми дослідженнями встановлено, що сучасні школярі сприймають інформацію інакше, ніж попередні покоління, й можуть одночасно обробляти до п'яти її джерел: сидіти в «телефоні», слухати музику, грати у гру та вести листування у чаті, але всі необхідні дані їх мозок достатньо легко засвоює.

Підготовка вихователів дошкільної освіти в Україні знаходиться у стані динамічних змін, модернізується у відповідності з інтеграцією вітчизняної системи освіти в європейській освітній простір. Відтак відбувається зміна освітніх пріоритетів: адаптація системи освіти до запитів суспільства спричинила відхід від інформаційно-знаннєвої парадигми навчання до створення умов для оволодіння комплексом компетенцій, зближення змісту обов'язкової програми підготовки вихователя з іншими країнами, інтеграція та уніфікація навчальних дисциплін, спрямованість на практичну діяльність студентів і дозволяє здійснювати професійну підготовку вихователя в процесі діалогічної взаємодії викладача і майбутніх вихователів, формування готовності організувати освітній процес у ДНЗ на діяльнісному підході. Сучасний вихователь має виявляти здатність творчо та ефективно застосовувати знання та вміння в міжособистісних відносинах і професійних ситуаціях. Компетентність характеризує рівень включення в активну діяльність, здатність ефективно розв'язувати конкретну ситуацію, мобілізуючи при цьому знання, уміння, досвід, взаємодії між вихователем та дітьми, тобто—здатність до дії як уміння використовувати набуті знання у своїй діяльності.

В контексті підвищення ефективності професійної підготовки педагога були й залишаються актуальними міжпредметні зв'язки. Інтеграція освітніх завдань з різних дисциплін сприяє універсалізації професійних знань та умінь майбутнього вихователя з різних галузей знань і таким чином ефективно сприяє його професійній підготовці. Слід відмітити, що і у вітчизняній, як і в зарубіжній педагогіці спостерігається відсутність орієнтації на «предметну відповідність» знань з різних галузей науки про предмети та зв'язки навколишнього. Більше того, у системі шкільної освіти деяких зарубіжних країнах вважається неприйнятним викладання за предметами: саме цей факт може порушити формування у школяра цілісної картини світу. Стосовно дошкільного дитинства можемо констатувати, що саме у ці роки у дітей починає складатися картина світу, формуватися світогляд.

На сьогодні змінюється уявлення людини про простір: він ніби зменшується. Тобто, з одного боку, зменшується особистісний простір, особливо у великому місті: людина весь час перебуває в товаристві знайомих та незнайомих людей, час особистісного буття стає дедалі меншим. З іншого, сучасні засоби комунікації дозволяють спілкуватись і працювати на відстані. Це також слід враховувати у підготовці вихователя не лише до формування просторово-часових уявлень дошкільників, але й у навчанні майбутнього фахівця усвідомлювати простір та час власної життєдіяльності, диференціювати їх, враховувати їх характеристики при плануванні особистих справ та професійної діяльності. Майбутньому вихователю дошкільного навчального закладу слід також бути готовими орієнтуватись у роботі на той факт, що в епоху потужного розвитку інформаційних технологій, коли всі процеси набувають величезного прискорення, а час минає дуже швидко, стає наче спресованим, ті знання, що раніше людина здобувала протягом тривалого часу, сучасна дитина має досягнути значно швидше.

Говорячи про компетентісну освіту, науковці визначають її як особистісно-діяльнісну, результативну, що зміщує акцент на здатності особи до практичної діяльності у певному контексті. При цьому важливим є не наявність у людини певних знань, а її вміння критично оцінювати різну інформацію та вирішувати реальні проблеми професійної діяльності. В. Біскуп (2016) відзначає, що сучасний виклик традиційним формам передачі та засвоєння молоддю необхідних знань для виконання ними професійних завдань можна віднайти у практиці використання компетентісного підходу, який поєднує актуальне теперішнє з професійним майбутнім мовою реальних вимог ринку праці до освітньої системи. Важливою є проблема не простої трансляції знань, а забезпечення такого освітнього рівня, який зберігає свою актуальність протягом тривалого часу (с. 63).

Для підготовки вихователя, спроможного вчасно реагувати на виклики, які стоять перед сучасною дошкільною освітою, викладачам вищих навчальних закладів необхідно впроваджувати нові концепції навчання, які пов'язуватимуть набуття знань і умінь з критичним їх осмисленням та творчим впровадженням.

Особливо цікавими в контексті нашого дослідження нам видаються концепції навчання на дослідженнях та проектного навчання.

Г. Іванюк (2017) відзначає, що навчання, яке ґрунтується на дослідженнях є доцільно організованим, планомірно й систематично здійснюваним навчально-пошуковим процесом з метою формування нових знань і способів професійно-педагогічної діяльності, що містить особисті сенси й суспільно значущі цінності (с. 8).

Цей вид навчання сприяє формуванню у майбутніх вихователів інтересу до творчої педагогіч-

ної діяльності, розвитку дослідницької складової у світогляді особистості, освоєння педагогом дослідницького підходу до реалізації програмових завдань, умінь обирати доцільно методіку організації пізнавальної діяльності дітей дошкільного віку. В освітньому процесі вищого навчального закладу організація навчання на дослідженнях викликає певні труднощі: необхідність проведення суттєвої зміни навчальних планів; інтеграція досліджень у навчальні плани має враховувати обмеження в часі; чітке визначення змісту навчальних досліджень, завдань; визначення критеріїв порівняння досвіду одного дослідження з іншим через варіативність навчальних предметів та критеріїв оцінювання виконання досліджень.

Метод проектів – організація навчання, за якої учні набувають знань і навичок у процесі планування й виконання практичних завдань – проектів (Гончаренко, 2011, с. 278). Він дає можливість студенту в процесі виконання завдання застосовувати комплекс дослідницьких, пошукових, проблемних методів, сприяє здійсненню безпосереднього зв'язку між набуттям студентами знань та умінь і застосуванням їх у розв'язанні практичних завдань. Застосовуючи в освітньому процесі проектне навчання, слід уникати ототожнення його із груповою роботою (метод проектів передбачає певну сукупність навчально-пізнавальних прийомів, які дають можливість розв'язувати ту чи іншу проблему в результаті самостійних дій студентів з обов'язковою презентацією результатів).

Проектна діяльність розглядається як навчальний процес, в якому усвідомлення самостійно здобутої інформації здійснюється через призму особистого відношення до неї й оцінку результатів в кінцевому продукті. Моделювання освітньої діяльності студентів вищих навчальних закладів передбачає таку структуру організації навчального процесу, відповідно до якої здійснюється науково-проблемний підхід під час засвоєння студентами змісту навчальних дисциплін, що зорієнтований на інтеграцію різних розділів конкретної освітньої навчальної програми.

Дуже важливим в контексті нашого дослідження є той факт, що значення проектно-технології полягає не так як у результативності, як у самому процесі отримання цих результатів. Застосування методу проектів сприяє реалізації певних педагогічних завдань, що стоять перед викладачами: інтенсифікації освітнього процесу, підвищенню його ефективності та якості результатів навчання студентів; системній інтеграції предметних завдань, розвитку умінь експериментально-дослідницької діяльності студентів; побудові відкритої системи навчання, яка забезпечує кожному учасникові (викладачу, студенту) власну траєкторію самоосвіти; формуванню інформаційної культури як студентів так і викладачів. Це стає можливим завдяки тому, що студенти самі роблять свій вибір і виявляють ініціативу. За тако-

го підходу проект, який відповідає сучасним запитам суспільства до дошкільної освіти повинен: мати практичну цінність; передбачати проведення студентами самостійних досліджень; бути однаковою мірою не передбачуваним як у процесі роботи над ним, так під час її завершення; бути гнучким щодо напрямку роботи та швидкості її виконання; передбачати можливість розв'язання актуальних проблем; давати студенту змогу навчатися відповідно до своїх можливостей; сприяти прояву здатностей студента під час вирішення завдань більш ши-

рокого спектру; сприяти налагодженню взаємин між студентами.

Висновки. Таким чином, сучасна підготовка вихователя передбачає здатність швидко адаптуватися до освітніх інновацій, добирати зміст і технології формування просторово-часових уявлень дітей відповідно до їх індивідуальної траєкторії розвитку. Подальших досліджень потребує вдосконалення змісту підготовки вихователів до формування просторово-часових уявлень дошкільників в умовах вищого навчального закладу.

Література

- Біскуп В. С. Принципи та технології компетентнісного підходу до формування професійної кар'єри студентської молоді. *Грані*. 2016. № 5 (133). С. 61–67. doi:10.15421/171610.
- Іванюк Г. І. Нова стратегія розвитку освітнього середовища педагогічного вищого навчального закладу: матеріали I Міжнар. інтернет-конф. «Модернізація освітнього середовища: проблеми та перспективи», Умань, 6 квіт. 2017 р. *FOLIA COMENIANA: Вісник Польсько-української науково-дослідницької лабораторії психодидактики імені Я. А. Коменського*: Умань : ФОП Жовтий О. О., 2017. Ч.1. С. 6–9.
- Український педагогічний енциклопедичний словник / С. У. Гончаренко. 2–е вид, доп. і виправ. Рівне : Волинські обереги, 2011. 519 с.

References

- Biskup, V. S. (2016). Pryntsypy ta tekhnolohii kompetentnisnoho pidkhdodu do formuvannia profesiinoi kariery studentskoi molodi [Principles and technologies of a competent approach to the formation of professional career student youth]. *Hrani*, 5 (133), 61–67, doi:10.15421/171610 (ukr).
- Ivaniuk, H. I. (2017). Nova stratehiia rozvytku osvitnoho seredovyscha pedahohichnoho vyshchoho navchalnoho zakladu [Modernizatsiia osvitnoho seredovyscha: problemy ta perspektyvy]: materialy Pershoi Mizhnarodnoi Internet-konferentsii, Uman, Ukraine, 6 kvitnia 2017 roku. *FOLIA COMENIANA: Visnyk Polsko-ukrainskoi naukovo-doslidnytskoi laboratorii psikhodydaktyky imeni Ya.A.Komenskoho*. Uman, Ukraine: FOP Zhovtyi O. O. , 6–9 (ukr).
- Honcharenko, S. U. (2011). *Ukrainskyi pedahohichnyi entsyklopedychnyi slovnyk [Ukrainian Pedagogical Encyclopedic Dictionary]*. Rivne, Ukraine: Volynski oberehy (ukr).

ОСОБЕННОСТИ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ ВОСПИТАТЕЛЕЙ К ФОРМИРОВАНИЮ ПРОСТРАНСТВЕННО–ВРЕМЕННЫХ ПРЕДСТАВЛЕНИЙ ДЕТЕЙ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА

Наталья Голота, кандидат педагогических наук, доцент, доцент кафедры педагогики и психологии, Киевский университет имени Бориса Гринченко, бул. И. Шамо, 18/2, 02154 Киев, Украина, n.holota@kubg.edu.ua

В процессе традиционной подготовки в условиях высшего учебного заведения будущие воспитатели овладевают определенным объемом как теоретических, так и методических знаний о развитии, обучении и воспитании детей, в том числе и о формировании пространственно-временных представлений дошкольников в разных видах деятельности. Современным дошкольным образованием востребован воспитатель, способный быстро адаптироваться к образовательным инновациям, подбирать содержание и технологии формирования пространственно-часовых представлений детей соответственно их индивидуальным траекториям развития.

Ключевые слова: дети дошкольного возраста; подготовка воспитателя; пространственно-временные представления.

THE PECULIARITIES OF PRESCHOOL TEACHERS` PROFESSIONAL TRAINING TO SPATIAL AND TEMPORAL CONCEPTION OF PRESCHOOL CHILDREN FORMING

Nataliya Holota, Associate Professor of Pedagogy and Psychology Department, Borys Grinchenko Kyiv University, 18/2 blv. I. Shamo, 02154 Kyiv, Ukraine, n.holota@kubg.edu.ua

Child`s cognition of space and time influence all spheres of his interaction with reality, provides success in perception of environment and the process of mastering of different activities, the development of social adaptation. The basis of theoretical and conceptual principles of preschool teacher`s professional training to spatial and temporal

conception forming of preschool children is scientific and applied knowledge of the characteristics and properties of these categories, awareness and understanding of their significance for the comprehensive development of a child, professional readiness for the gradual formation of spatial and temporal conception of children groups of different age, explaining to children the peculiarities of representing of space and time in natural and social phenomena and related concepts, disclosing the specifics of their content, clarifying their essence and display in the process of preschool children's practical activity.

In the process of traditional training in terms of higher educational establishment the future preschool teachers acquire the certain amount of theoretical, as well as methodological knowledge, concerning preschool children's development, education and upbringing in various spheres of activities, including spatial and temporal orientation forming, which are then successfully used in their professional activities. The modern preschool education requires a preschool teacher capable of quick adaptation to educational innovations, choice of content and technologies for spatial and temporal conception forming of children according to their individual path of development.

Key words: preschool children; preschool teacher training; spatial and temporal conception.

Стаття надійшла до редакції 26.10.2017

Прийнято до друку 23.11.2017

УДК 373.3:811

Любов Сугейко

ORCID iD 0000-0003-1341-2541

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри філології,
Херсонський державний університет,
вул. Університетська, 27, 73000, Херсон, Україна,
retrenko@ksu.ks.ua

Юлія Мельничук

ORCID iD 0000-0002-5268-5561

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри філології,
Херсонський державний університет,
вул. Університетська, 27, 73000, Херсон, Україна,
retrenko@ksu.ks.ua

ІННОВАЦІЇ У МОВНІЙ ОСВІТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

У статті проаналізовано основні тенденції реформування загальноосвітньої школи, розглядаються актуальні проблеми оновлення змісту мовної освіти у початкових класах, звертається увага на зміни у програмах, як вони реалізуються в підручниках, про що свідчить порівняльний аналіз, здійснений авторами. Приділяється увага компетентністному підходу в навчанні учнів початкових класів, можливість міжпредметної інтеграції уроків української мови та літературного читання з іншими навчальними дисциплінами.

Ключові слова: зміст освіти; інновації; компетентністний підхід; комунікативна компетентність; міжпредметна інтеграція; мовна освіта.

Вступ. Традиційно інновації у сфері освіти поділяють на інновації у змісті освіти (оновлення змісту навчальних програм, підручників), у методах, а також у формах навчання. Наразі актуальною є проблема оновлення змісту програм і підручників з української мови для початкових класів, пошуку нових форм навчання.

Мета статті – проаналізувати інновації в змісті початкової ланки мовної освіти та розглянути інтегрований підхід у контексті навчання української мови молодших школярів.

Інновації у змісті мовної освіти молодших школярів. Прийняття Закону України «Про освіту» у вересні 2017 року є очікуваним результатом роз-